

Lo Camin'òc

*L'an que ven es un brave òme que promet tot çò qu'òm
vòl cadun pren e cadun dona, bona annada bon an nòu!*

Jornal dels calendrins d'APRENE 1 – 2018-2019

n° 6 - febrèr de 2019

La Batejada

Mercé !

La Batejada es un moment essencial de l'annada Aprene 1 ont la còla demanda oficialament a un pairin de los sosténer al flor e a mesura de l'annada. La desmarcha es pas sonque simbolica que la còla va crear de ligams amb lo pairin que demorarà dins lo temps.

Ongan, la causida foguèt destinada al grop de musica Uèi. La demanda esperèt pas bèl temps la responsa.

Amb Uèi, avèm passat un moment formidable, de paratge, d'escota, d'escambis e de cants. Sèm fòrça tocats de lor responsa positiva. Un brave mercé e que lo camin camine!

Emilia LACROIX GAUCHER

Desrotlament de la serada de la Batejada.

- Arribada al Cirdòc : preparacion de la sala, del material.
- Discutida amb lo grop : rencontre, escambis sus nòstres percors respectius e los nòstres, l'actualitat e lors engatjaments dins lors cançons.
- Dobertura de la Batejada : discors oficials.
- Demanda de la còla e responsa dels pairins.
- Repais e fèsta !

Jonatan ROSELLÒ

Ensenhador

La Batejada.....1	Èsser dins lo bon camp.....4	Cançon per un entèrrament per Gregoire.....9
Desrotlament de la serada de la Batejada.....1	Ulla Von Brandenburg.....4	A l'entorn deus saberons pas tan utiles.....10
Demanda de la còla a la Batejada.....2	Cançon a capella cantada pel grop Uèi.....5	Vertat o faus ?.....10
.....2	Resson de la Batejada.....5	Jòc de l'escalla de Jacòb (o Yatagò).....11
Responsa d'Uèi.....2	Sovenirs de la Batejada.....6	Caviar d'algas.....12
Descobèrta.....2	Devís d'Emma Watson a las Nacions Unidas.....7	
Concors Kamishibai.....3	Nacions Unidas.....7	
Visita dels collegians a l'escòla de remplaçament.....3	Dictada occitana e Nuèit de la lectura.....8	

Demanda de la còla a la Batejada

Nosautes, Calandrins de la còla 2018-2019,

Que volèm contunhar de har viver la lenga e la cultura occitana, en horrucan dens las arraditz ancianas e dens la modernitat, en mesclant l'escriut e l'orau, l'art e l'escolar, la luta de tot dia qui decidim de miar per lo noste engatjament de regent en hà's.

Tà'ns miar dens aqueste camin de nautat trégada deus ajòus que causím la musica, lengatge universau, mes tanben la poesia qui ei ua riquesa de la cultura nosta. Uèi es lutz sus los nostes camins. Pr'aque que'vs demandam, a vos, lo grop Uèi, d'estar los quates trobadors pairins de la «còla» nosta per cantar e escrìver istòrias de libertat amassas.

Maevà CAUBET

Responsa d'Uèi

Vist que siam pas fòrça
Fau que siguem lutz
Que siguem grands
Irrealistes sens crenta
Que siguem un
Coma s'eriam dos
Fau que diguem juste
Lei mòts necites
E alucats
Lei mòts doç e calucs
De la vista afogada
Fau que vivem d'aut
Emb un retrach segur
E lo còr d'una fònt
Sens fons
Siam un enfant
Sens fin

Rodin KAUFMANN

Descobèrta

Un ser deu mes d'agost de 2017, après duas òras de preparacion fisica dab la mea equipa de basket, que me n'anèi tà l'estadi Tissie, a Pau. Aquiu, que s'i hesteja Hestiv'Òc. Sus l'empont, un grop de musica desconegut de las meas aurelhas mes qui estó plan laudat per las amigas : Uèi.

La teca.

Espantadas qu'èram davant aqueste spectacle. L'estrementida deu còs sancèr, lo còp d'amor. La descobèrta qu'ei tarribla, ne pensavam pas que

ns'agradarè ad aqueste punt. L'espèra de la sortida deu CD qu'estó longassa, mes un còp revelat, Deezer qu'estó lo men mei bon amic e uei lo dia, que pensi que lo nombre d'escotas de l'album sus la platafòrma que deù petar recòrds mercés tà la mea addiccion. La musica com los tèxtes que tindan en jo com un tornar de las valors enclotadas en jo.

En esperant lo navèth CD, que contunhi de saunejar d'aver un calam autan beròi com lor.

Maevà CAUBET

Concours Kamishibai

Las classas de 5ena e 4ena del Collègi Calandreta Tolosan participan aqueste an, per la segonda annada consecutiva, al concurs organizat per l'associacion DULALA (D'Une Langue A L'Autre) que consistís en inventar un Kamishibai, un teatre de papièr japonés. DULALA promòu la patz e favoriza lo viure amassa al sen de la societat a través l'educacion dels mainatges a la diversitat de las lengas e las culturas. L'annada passada, foguèron dins las dètz classas seleccionadas per la primièra plaça, òsca a eles! Ongan lo tema es «Da minha janela para o monde», de ma fenèstra cap al mond. Entrevistèri de collegians de 4ena a prepaus d'aqueste projècte.

Cristèl : «Me podètz dire de qué vos agrada dins lo projècte?»

Clara : «Aimi fòrça crear d'istòrias amb mantuna lenga, lo trabalh en grop es tanben agradiu.»

Medèu : «M'agrada de poder imaginar e ajustar de causas a la darrièra minuta.»

Antonin e Nòèli : « La libertat de poder crear çò que volèm en tot respectar lo tema.»

Cristèl : «Encontrèretz de problèmas, d'obstacles?»

Auriana : «Avèm pas mal de restriccions coma de far 14 planças amb un nombre de caractèrs especifics. Pr'amor d'aquò es complicat de causir e trigar las idèas, avèm tròp d'imaginacion!»

Medèu : « Crear quicòm es fòrça plan e de còps es dur de daissar de causas perque es tròp long, e nos cal far amb de causas que nos agradan mens.»

Cristèl : «Tot lo monde participa als dessenh?»

Medèu : «Òc, tot lo monde participa, los que sabon pas tròp dessenh recopian lo dessenh fait per un autre aital, la classa tota participa. Mesclam nòstres talents per exemple ieu fau plan tot çò qu'es robotic, nos serviguèt plan l'annada passada.»

Podètz veire sul site los ganhaires de las annadas passadas, e esperam poder difusar los kamishibai dels nòstres collegians al prèp de las escòlas que son d'una granda qualitat e plan poetics!

Cristèl CAYLET

Visita dels collegians a l'escòla de remplaçament

Un còp èra de collegians, ancians calandrons per la màger part, que rendèron visita a d'escolans de CE e CM dins una Calandreta de Besièrs.

Los collegians èran fòrça esperats pels mainatges de l'escòla primària.

Lo rencontre se faguèt a l'entorn de talhièrs aprestats pels escolans.

Los escambis se faguèron gaireben totes en occitan, çò qu'es una vertadièra capitada, que sovent se fan en francés dins la cort (cada classa foguèt partejada en dos grops fargats per la regenta del cicle 3...).

Cal soslinhar l'esfòrç dels collegians per mantèner la lenga subretot al moment de l'explicacion de las règlas dels jòcs als mai petits.

Après los jòcs, de l'en defòra, nos calguèt tornar dins la classa.

Un còp dins la classa, e l'efervescéncia dels petits passada, los grands poguèron explicar la seguida, qu'èra un jòc de «bachelierat». Pels CE1 èra complicat. Mas un temps d'ajuda èra previst, permetèt d'endralhar lo jòc.

S'acabèt per un temps d'escambis amb lo bilanç de la jornada.

Aprofieiti d'aquel article per tornar mercejar los collegians qu'èran amb ieu e qu'an plan jogat lo jòc dels escambis en lenga nòstra.

Valèria LEROY

Èsser dins lo bon camp

Lo fach de crear sos corses a l'avantatge de los mièlhs mestrear, de poder evitar qualques errors o malparadas. L'inconvenient es lo temps passat a los preparar. Dels libres de corses als sitis internet especializats dins l'educacion, aquí podèm trapar documents plan faches per se balhar d'idèas o los utilizar. Nos cal far mèfi als contenguts o a l'etica d'aquelles documents emai se son eissits de sorsas fisablas coma aquelas del ministèri de l'educacion nacionala.

Un jòrn me demandèri cossí imaginar, crear un cors d'Istòria mas amb de manipulacions de far per aver un pauc mai l'atencion dels mainatges e que siá interactiu. Pensèri trobar una bona idèa a la lectura d'un article dins lo jornal. A la debuta es un jòc de cartas pedagogic per familiarizar los escolans de primièra a l'istòria. Son nom : «S'escapar d'Auschwitz»...

Es a partir de la lectura d'aqueste títol que las causas se complican. Per mièlhs comprene, vos expausi las règlas d'aqueste jòc espantant.

Vint participants son requisits per començar la partida :

- dos jogaires auràn lo ròtle de «SS»,
- quatre los de «kapos»,
- dotze seràn los prisoniers (Tziganes e Josieus).

• los dos darniers dintraràn dins la pèl de Rudolf Vrba e Alfred Wetzler ; noms dels rares empresonats josieus estant pervenguts a s'escapar del camp polonés.

L'objectiu es de reconstituir l'evasion dels dos òmes. La partida se desròtla en quatre etapas, pendent aqueste temps los «SS» pòdon eliminar los suspèctes en nombre limitat, pendent que «los josieus e tziganes pòdon morir sus un còp de dat». Pensèri a un jòc inventat per Zemmour o Dieudonne mas non... Èra sonque l'acadèmia de Montpelhièr que lo prepausava sus sa plataforma «M@gistère» qu'es un dispositiu en linha de l'educacion nacionala pels professors que vòlon de «formacions acompanhadas, ibridas en presencial o a distància sincròna»...

Lo jòc en question es dins la rubrica «istòria-geografia», «jòc seriós e practicas novèlas» del siti.

«Es un document de trabalh amb de tèrmes fòrça mal causits que ven d'un forum entre professors de la plata-forma» precisa la Dircom de l'Acadèmia un pauc geinada. «Mas, validam pas evidentament aqueste jòc». Lo valida pas, mas li balha una polida visibilitat. Perqué tot simplament lo suprimir pas de la plataforma ?

Article inspirat del rit encadenat del dimècres 9 de Genièr 2019; «Un vrai jeu de camp».

Jonatan ROSELLÒ

Ulla Von Brandenburg

Vos parlèri lo còp passat de las peregrinacions cabanesantas encadenadas a la seguida de la visita del MRAC de Serinhan : aiceste article vos convida a i tornar, a la rencontra d'una artista alemanda nascuda en 1974 a Karlsruhe, Ulla Von Brandenburg. Viu a París e reçaupèt lo prètz Marcel Duchamp en 2016 (art contemporanèu, plasticas e visualas). Lo teatre, la psicanalisa e la literatura inspirèron las òbras que caminan pels camps de las questions de çò qu'es la representacion. Qué nes eissit ? : caras, matières, actors, voses, pinturas, films, scènas, poesias, amb una nèbla de languina, de doçor e de feminitat.

Del 16 de febrèr al 2 de junh, aurem lo bon astre de descobrir aquel environament artistic e creatiu d'Ulla Von Brandenburg que presenta la mòstra « L'hier de demain ». Sièis luòcs, sièis colors, sièis atmosfèras cargadas d'emocions discretas e pigondas. Sala ròsa clar per se dubrir a

l'inconscient, esclarat per las aquàrèlas coloradas; sala rossèla per jonger los esperits; sala grisa per se rapelar las femnas visiblas e invisiblas de l'Istòria ; sala verda per passar del bòsc dels dracs e la fauna salvatja que i demòra a l'animal de circ ; sala roja pel teatre e las mascas : ont es, la realitat ? ; la sala blava per se reconciliar, de la dança de las emocions.

Me triga de viure aquel agach sul Passat, un passat, maites passats, amb lo «jòc» de la realitat inversada que sembla totjorn present dins las òbras de l'artista. Rendètz-vos a Serinhan, a partir del 16/02 !

Aquela idèa d'article me venguèt aprèp la lectura d'un trimestral d'art, «*Parcours des Arts, Sud et Espagne*», n°57, janvier-février-mars 2019. *InExtensio Editions*, paginas 42-43.

Emilia LACROIX GAUCHER

Cançon a capella cantada pel grop Uèi

Felis Galean avia emparat a mendicar lo siéu pan
Ai forestiers dau Casino
Diguèt un jorn a Noré Ciais : dau Nissarte n'en fan un can !
Aquèu monde lo capissi pas m'en-vau
Vau dont espelisse l'estela dau sera sus li ribas d'en Palhon
Quora an tirat en Pellegrini encausa d'una mita
N'an arestat tres de l'As de Pica
Degun dei tres a parlat, en galera en mandat Noré
En junh dau mile-nou-cent-vint
Non veirà plus nàisser l'estela dau sera sus li ribas d'en Palhon
Un ome volia crompar la maion de Noré Ciais Felis li respondet : va-t-en !
L'argent non pou pagar la vergonha e la folia
Nautres vendem pas la terra dei vivents
Noré revendrà coma l'estela dau sera sus li ribas de Palhon
Pi lo temp a passat, Noré Ciais es revengut
Li febres de Caiena l'an crucit
Sai Noré cau pas laisser crèisser l'erba sus lo camin
Que mena a la maion d'un amic
O Felis mon fraire, aqui serà basta d'erba per cubrir lo miéu cuor ferit
Vuoli veire un darnier còup l'estela dau sera li ribas d'en Palhon.

Joan Luc SAUVAIGO

Resson de la Batejada

M'agradèt fòrça lo repais preparat per la còla d'Aprène e del CFPO, grand mercé a eles.
I aviá de tot : tapenada, pan tomaquet, ensaladas de la mar, carnsalada e de bons vins. Tot aquò èran que de bonas causas de nòstre territòri.
Se sèm regalats, encara mièlhs qu'a l'ostal ! E quin ambient ! De cants, de danças tot lo long de la serada. Mantun imatge me demòran : tot lo mond a rire, a charrar, la venguda dels paissèls e bailes nòstras sus qual nos podèm apiejar e parlar de nòstras experiéncias e nòstras dificultats. Un bonur de los aver.

Jonatan ROSELLÒ

Sovenirs de la Batejada

Fòto de la còla amb lo grop Uèi.

Moment a capella del grop Uèi

Lo manja-dreit

Devís d'Emma Watson a las Nacions Unidas

Ací ua arrevirada d'un devís qu'Emma Watson pronunciè en 2014 a las Nacions Unidas quan vadó ambaishadora de bona voluntat tà las NU e quan avièn ua campanha nomenada HeForShe. Que podetz aisidament arretrobar lo devís sancèr sus l'internet :

«[...] E, a mesura que parlavi de feminisme, m'avisèi que de's bàter taus drets de las hemnas èra tròp sovent vadut sinonime d'aver los òmis en hasti.

[...] Que comencèi de'm pausar questions suus estereotipes fondats suus genres i a ua pausa. Quan a quatorze ans, mediàs e comencèn de'm sexualizar. Quan a quinze ans, gojatas de las mias amigas comencèn de deishar l'espòrt pr'amor ne volèn pas estar «tròp» muscladas. Quan a detz-e-ueit ans, los gojats qui èran mons amics èran incapables d'exprimir los lors sentits.

[...] Que soi d'Anglatèrra, e pensi qu'ei normau que sii pagada parièr com omològs masculins. Que pensi qu'ei normau que sii autorizada de préner las mias decisions suu men còs. Pensi qu'ei normau que hemnas sian implicadas, au men nom, dens politics e causidas qui'm van pertocar. Que pensi qu'ei normau que, sociaument, e recebi lo medish arrespècte com los òmis.

[...] Òmis, que volerí profieitar d'aquera oportunitat tà'vs assegurar qu'etz convidats. L'egalitat deus genres qu'es lo vòste problèma, tanben. Pr'amor, dinc adara, qu'èi vist lo ròtle deu men pair dens la mia educacion estar despreciat

per la societat, quitament si aví besonh de la soa preséncia tan com la de ma mair quan èri mainada. Qu'èi vist gojats patir d'ua malaudia mentala, e non pas estar capables de demandar ajuda per paur d'estar considerat «mensch òmi».

[...] Qu'èi vist òmis fragiles e ansiós pr'amor qu'avèn ua concepcion troncada de çò que dèu estar un òmi tà n'estar un bon. Òmis que pateishen tanben deu manca d'egalitat. Ne parlam pas pro deus òmis qui son empresoats peus estereotipes deus genres, mes que pòdi véder que'n son, e que quan ne lo seràn pas mei, las causas cambiaràn tà las hemnas com ua consequéncia naturau. Si los òmis ne son pas mei obligats d'estar agressius per estar acceptats, las hemnas ne's sentiràn pas obligadas d'estar sosmesas. Si los òmis ne son pas obligats de contra-rotlar, las hemnas n'auràn pas d'estar contra-rotladas.

[...] Benlèu que pensatz «Qui ei aquesta hilha d'Harry Potter, e perqué es a parlar au monde de las NU ?». E vertat qu'ei ua bona question. Que'm la soi pausada tanben.

Çò que sabi qu'ei qu'aqueth problèma es important per jo, e qu'ac vòli cambiar. E dab çò qu'èi vist, quan avoi l'escadença de parlar, pensèi qu'èra la mia responsabilitat d'ac har ! [...] Dens la mia nervositat de cap tad aqueth devís e quan aví moments de dobtes, me digoi «Si soi pas jo, qui ? Si n'ei pas ara, quan ?»

[...] Que'vs convidi a avançar, a estar vist, e a vos demandar : «Si soi pas jo, qui ? Si n'ei pas ara, quan ?».

Auròra BAILLET

Dictada occitana e Nuèit de la lectura

Lo sabte 19 de janvièr, pertot en França e mai a l'estrangièr, s'es organizat la tresena «Nuèit de la lectura». Aquesta manifestacion aronda de la lectura e delh plaser de legir invita tot lo monde a participar tot al long de la jornada e de la serada a venir descobrir de lecturas, d'espectacles, d'exposicions, de jòcs a l'entorn de libres, de talhièrs d'escritura, de lecturas musicalas, de rescontres amb los escrivans,... per amar e faire amar la lectura e los libres.

Dempuèi mai de 20 ans, sobre tot lo territòri occitan totas las annadas se debana la «Dictada occitana». Badada a totes, aquò's l'ocasion de s'assajar a l'occitan. Tanben, la Dictada es un eveniment per mostrar que la lenga occitana es una lenga escriuta amb una ortografia e una gramatica. Las Calandretas participan sovent amb los calandrons e sos parents a-n aqueste rescontre.

Aquela annada, a l'ocasion de la Nuèit de la lectura, la Calandreta Ribeirona (de Vals lo Chastel, 43) s'es associada amb l'*Institut d'Estudis Occitans 43* e l'*Auberja Paisana de Valhac* per propausar un après-mègjorn e una serada altorn de las istòrias d'aicí o d'endacòm mai...

Lo temps fòrt comença per una dictada paus enfants altorn de dos petiòts tèxtes per aprene a volar. Per la sega, un tèxte trabalhat pelh grop de Saug es dictat aus adults.

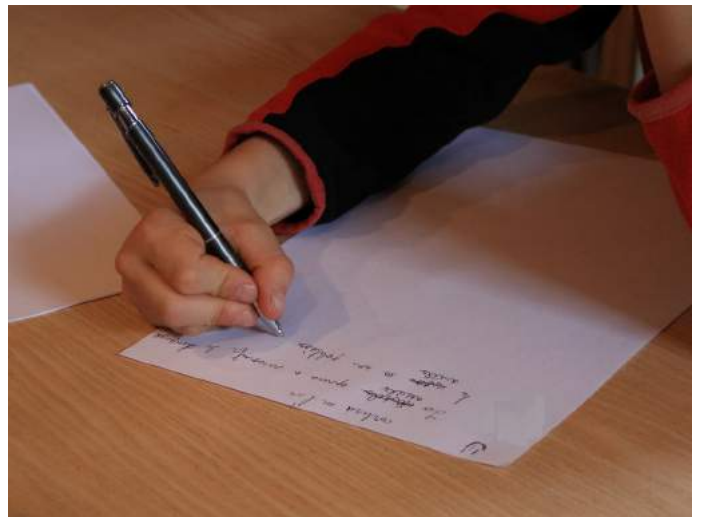
Après un espartinon amistós, «Los tres boccs», un spectacle d'ombras, es presentat per Bruno Sabalat, contaire-musicaire. Los calandrons nos propausan la poesia «Lo dire de la formigueta». L'autor Franck Wattel nos fai una lectura animada per Lila la popeta, qu'apren a volar.

La serada continua per un bòn repais entrecopat per las presentacions de las obràs daus autors presents. Se laissam portar per una istòria de las Aupas de Provença contada en «francitan» de Patrick Erard, per una istòria «fantàsia» d'una jove escrivana Claire Chotteau, per las istòrias poeticas de Benjamin Chappe e per las òbras occitanas de Jean Roux.

A la fin delh repais, lo musicaire e chantaire, Eric Degrugillier, nos apren de chants tradicionals occitans e los enfants nos acordan un bèl spectacle de dança.

La serada s'esperlonja tard dins la nuèit amb las lecturas, los chants, los contes, la musica, la dança,... Una veraia fèsta de la lectura e de l'occitan.

Grandmercé a totas las personas presentas per aquesta serada fòrça reüssida!

Adriana KOVACOVA

Cançon per un entèrrament per Gregoire

Je ne crois pas que tu meures
Je ne crois pas que je pleure
Non je n'y crois pas
Je n'crois pas que tu t'en vas dans ce cercueil
seul et froid
Non je n'y crois pas
Car je crois que tu es là
Que tu marches auprès de moi
Oh oui, ça j'y crois
Et je crois bien que tu restes
À côté, dans l'autre pièce
Oh oui, ça j'y crois
Je ne crois pas à l'enfer
De te voir là sur la Terre
Non je n'y crois pas
Je ne crois pas au silence
À la peur où à l'absence
Non je n'y crois pas
Mais je crois que tu es là
Dans mon coeur au fond de moi
Oh oui, ça j'y crois
Et je crois que tu me serres
Comme tu me serrais hier
Oh oui, ça j'y crois
Oui je crois que tu m'embrasses
Que personne ne te remplace
Oh oui, ça j'y crois
Et j'y croirai pour toujours
Tant qu'il reste de l'amour
Oh oui, crois-moi
Je ne crois pas à la mort
De l'esprit même si le corps lui, un jour, s'en va
Car je crois bien que tu restes
A côté dans l'autre pièce
Oh oui ça j'y crois
Et j'y croirai pour toujours
Car ça ne meurt jamais l'amour
Oh oui, ça j'y crois
Oui j'y croirai pour toujours
Car ça ne meurt jamais l'amour
Oh oui, crois-moi
Oui j'y croirai pour toujours
Car il ne meurt pas l'amour que j'ai pour toi.

Cresi pas que mòres
Cresi pas que plore
Non, i cresi pas
Cresi pas que partisses dins aquela caissa
soleta e freja
Non, i cresi pas
Perque ieu cresi que sès aquí
Que marchas a costat de ieu
En aquò i cresi
E cresi plan que demòras
A costat dins l'autra pèça
En aquò i cresi
Cresi pas a l'infèrn
De te veire alà sus Tèrra
Non, i cresi pas
Cresi pas al silenci
A la peur o a l'abséncia
Non, i cresi pas
Mas cresi que sès aquí
Dins mon cor al dintre de ieu
En aquò i cresi
E cresi que me sarras
Coma me sarravas ièr
En aquò i cresi
Cresi que m'abraças
Que pas degun te remplace
En aquò i cresi
E i creirai per totjorn
Tan que demòra de l'amor
Òc crei me
Cresi pas a la mòrt
Del quite esperit se lo còs el un jorn se'n va
Perque cresi ben que demòras
A costat dins l'autra pèça
En aquò i cresi
E i creirai per totjorn
Perque morís pas jamai l'amor
Òc crei me
I creirai per totjorn
E ieu i cresi
Òc i creirai per totjorn
Perque morís pas jamai l'amor qu'aiper tu.

Valèria LEROY

(Amb amainatjaments per que dintre amb la melodia.)

A l'entorn deus saberons pas tan utiles

Dens aquestes articles vos perpausi vertat o faus sus questions de culturas, òc culturas dab una «s» pr'amor i a mantua cultura. Dens cada jornau que seguiram, botarèi las responsas e las navèras questions. Com es una prumèira edicion, vos perpausi petits sabers dens una prumèira rubrica aqueste còp.

Qu'ac sabetz ?

«Te desiri h'èra de mèrda» ven deu temps qu'anavam a chivau e veituras tiradas per chivaus. Disèvam aquò aus artistes, pr'amor s'avèva h'èra de mèrda devant lo teatre, voleva díser que h'èra de monde veneva véder l'espectacle.

Richard ditz «Còr de Leon» n'a pas viscut mei que quauques mes en Anglatèrra e parlava mei occitan qu'anglés (o francés). De segur, Richard Ier èra lo hilh preferit d'Alionòr d'Aquitània e viscot la màger part de la soa vida en Aquitània on escrivot, com lo son arrèrpaire Guilhem IX prumèir trobador, textes e poesias en occitan e lenga d'oïl. De segur avant de partir per las crotzadas. Après la mòrt de lo son gran hrai e pendent las crotzadas de Richard, es Joan «Shens tèrra» que senhorejava en Anglatèrra. Dab l'ajuda de la soa mair.

Kevin HAYET

Vertat o faus ?

- E's tròba cianur dens las caquidas de pomas ?
- Lo «yes» anglés ven de l'occitan «l'es» ?
- Afrodita es la hilha de Zeus ?
- Las pastanagras son totjorn estadas iranjas ?

Kevin HAYET

Jòc de l'escala de Jacòb (o Yatagò)

Fa part de las familhas de jòcs que marcan l'esperit dels mainatges : es un jòc sovent nommat lo jòc de la sèrp magica o Yatagò, segon las tradicions. Un jòc basat sus la manipulacion e l'illusion d'optica que, de mercé al ribans judiciosament religats, fa creire que la planqueta tomba en petant lo long de las autras quand òm inclina la primièra.

Durada : 50 minutas

Material per un jòc :

- 6 planquetas en fusta 6,5*5,5 cm (o d'autres mas de la meteissa talha);
- 1 martèl;
- 18 pichòts clavèls;
- 3 ribans de 60 cm dont 2 de la meteissa color.

Etapa 1 :

Aprestatz lo material.
Per las planquetas, podèm far de reciclatge en utilizar de paletas de fusta o de vièlhas plintas. Aprèp un pauc de ponçatge los tròces de fusta seràn lèstes per començar lo montatge.

Etapa 2 : Prenètz la primièra planqueta e los 2 ribans de la meteissa color. Clavelatz l'extremitat dels ribans sus un costat en los dispasant al bòrd. Viratz vòstra planqueta e clavelatz lo darnièr riban al centre de la lesca opausada.

Etapa 3 : Pausatz la planqueta plan planièr e rebatètz los ribans per dessús, de pensatz a plan los alinhar.

Etapa 4 : Depausatz una novèla planqueta per dessús. E renovelatz lo clavelatge dels ribans suls costats coma l'avètz ja fait a l'etapa 2. D'un costat, los 2 ribans de meteissa color; e de l'autra fàcia , lo riban solet plaçat plan al centre.

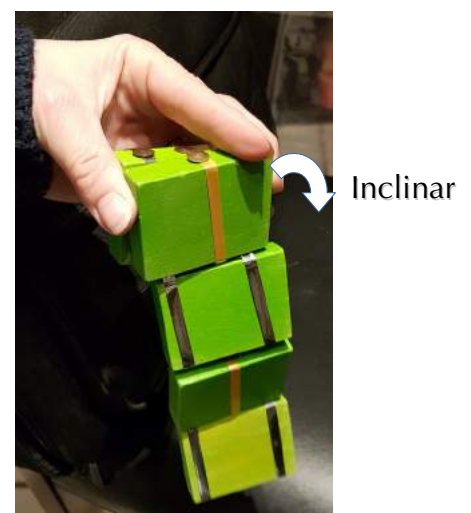
Etapa 5 : Depausatz una novèla planqueta per dessús. E renovelatz lo clavelatge dels ribans suls cotats coma l'avètz ja fait a l'etapa 2. D'un costat, los 2 ribans de meteissa color; e de l'autra fàcia , lo riban solet plaçat plan al centre.

Avètz acabat. Per jogar, prenètz la primièra planqueta sul costat e inclinatz aquela planqueta cap a la que seguís : provocatz l'illusion de la casuda.

Anna Laura VESENTINI

A vòstre martèl !

Caviar d'algas

A mai d'una granda prestacion vocala del grop Uèi, a la nautor de la nòstra granda mestreja teatrala, scenica, ritmica e estilistica, l'autre grand moment de la batejada foguèt la descubèrta del caviar d'alga de Maribèl.

Ne vos prepausi lo «collectatge».

INGREDIENTS

- 150 g d'alga *dulce*
- 150 g de lachuga de mar
- 1 limon
- 1 escaluèna
- 2 grans d'alh
- 5 cornissons
- 1 gòt d'òli d'oliva
- 1 culhièr a sopa de tapenas

PREPARACION :

Etapa 1 : Lavar las algas al mens tres còps, separadament, perque demòra sovent de sal e de sable.

Etapa 2 : Agotatz-las plan, en las quichar entre las mans.

Etapa 3 : Amb un trissador electric, mesclar amassa los cornissons, las tapenas, l'escaluèna, los grans d'alh (sens lor grelh).

Etapa 4 : Apondètz las algas, lo chuc de limon e la mitat del gòt d'òli d'oliva, e mesclatz tornamai, mas pas tròp longtemps per ne pas far de purèa !

Etapa 5 : Verificatz l'assasonament e la teissura. Apondètz eventualament de sal, de pebre e lo demai de l'òli se la preparacion vos pareis tròp seca.

Etapa 6 : De servir sus de pan leugièrament grasilhat.

Lo podètz servir sulpic mas los aròmas s'exprimiràn mièlhs se lo daissatz una jornada al refrigerador.

Nicolau MIARD

Bon apetís !

